

Napút-díj 2011

Erdélyi István régész, történész, László Gyula-tanítvány, örökségének hordozója, de mesterei között tudhatja Fettich Nándort és a nyelvész-filológus Harmatta Jánost is. 1931-ben született Nagyváradon. Diplomáját az ELTE-BTK régészet és muzeológia szakán szerezte

1955-ben. Diplomamunkáját a jánoshidai avar kori temetőről írta, majd 1959-ben kandidátusi dolgozatát *A magyarok Levédiájában* címmel. 1975-ben akadémiai doktori címet szerez *Az avarság és Kelet a régészeti források tükrében* című munkájával, amit azóta is tankönyvként forgatnak az avarsággal foglalkozók.

Az MTA Régészeti Intézetében dolgozott 1959–1991 között, majd 1993 és 1998 között a Károli Gáspár Református Egyetem Történeti Intézetének tanszékvezetője, az egyetem bölcsészettudományi karának dékánhelyettese volt. Oktatott az ELTE Régészeti Tanszékén, Finnugor Tanszékén, Kelet-európai Történeti Tanszékén, Belső-ázsiai Tanszékén és a Pécsi Tudományegyetem Ázsia Központjában.

Kiemelkedő ásatásai a fenékpusztai ásatás és a mintegy tizenkét régészeti expedíció Mongóliában, továbbá például Baskíriában és a Szovjetunió más területein. Egyik mongóliai ásatásán ő találta meg az eddig ismert legrégebbi kengyelt is, egy ázsiai hun sírban. A Leningrádi Állami Egyetem aspiránsa 1955 és 1959 között, majd a Szovjet Tudományos Akadémia Régészeti Intézetének vendég-főmunkatársa 1968 és 1970, illetve 1980 és 1982 között, a doni nemzetközi ásatások társvezetője 1975 és 1982 között, és a mongol–magyar ásatások társvezetője 1961 és 1990 között. További fontos ásatásai: Tápiószéle 1954, Környe 1955, Kusulevo (Baskíria) 1958, Pilsimarót-Basaharc

1959–1960, Pomáz-Holdvilág-árok 1962–1966, Majackoje (Oroszország) szovjet–magyar–bolgár közös régészeti expedíció, a magyar kutatócsoport vezetője 1976–1982, Fenékpusztá 1976–1983, Gergelyugornya 1965–1968, Panyola 1991–1999.

Jelenleg a Magyar Őstörténeti Munkaközösség Egyesület elnöke és az egyesület alapító atyja, az *Eleink* című tudományos folyóirat főszerkesztője. Ma is sokat publikál, eddig mintegy négyszáz publikációja jelent meg főleg magyarul és oroszul, de német, francia és angol nyelven is. Több tucat könyvet írt – legutóbb a *Mapkút* Kiadónál 2011-ben jelent meg *Dél és észak* címmel kötete.

Azon kevesek egyike, aki úgy tud a magyar őstörténettel foglalkozni, hogy közben nem megosztó, hanem egyesítő személyiség, akinek a szavára, véleményére adnak, sőt, aki a magyar őstörténettel foglalkozók számára etalon. Emberi és szakmai példakép is, aki idén nyolcvanéves. Isten éltesse őt jó egészségben, szellemi épségben és alkotó erőben még sokáig!

Csáji László Koppány